

projekt z dnia 6 maja 2016 r.

**ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA ZDROWIA¹⁾**

z dnia 2016 r.

w sprawie wykazu nowych substancji psychoaktywnych

Na podstawie art. 44b ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2016 r. poz. 224 i 437) zarządza się, co następuje:

§ 1. Określa się wykaz nowych substancji psychoaktywnych, który stanowi załącznik do rozporządzenia.

§ 2. Traci moc rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 27 listopada 2015 r. w sprawie wykazu nowych substancji psychoaktywnych (Dz. U. poz. 2017).

§ 3. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

MINISTER ZDROWIA

Za zgodność pod względem
prawnym i redakcyjnym

DYREKTOR
Departamentu Prawnego
Anna Miszczyńska
radca prawny

M. 05 2016
Główny Inspektor Sanitarny
Zastępca DYREKTORA
Departamentu Prawnego *IZABELA KUCYŃSKA*
Zastępca Głównego Inspektora Sanitarnego

Anna Budziszewska-Makulska
Minister Zdrowia kieruje działem administracji rządowej – zdrowie, na podstawie § 1 ust. 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 17 listopada 2015 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Zdrowia (Dz. U. poz. 1908).

DYREKTOR
Departamentu Prawnego
Joanna TENEROWICZ

Za zgodności pod względem
merytorycznym
Dyrektor Departamentu
Nadzoru nad SPO-ikami Zastępczyni

Tomasz Białas

Koordinator działań antykorupcyjnych
w Głównym Inspektoracie Sanitarnym
Piotr Pawłowski

M. 05 2016

Załącznik do rozporządzenia
Ministra Zdrowia z dnia
(poz. ...)

WYKAZ NOWYCH SUBSTANCJI PSYCHOAKTYWNYCH

Lp.	Międzynarodowe nazwy zalecane	Oznaczenia chemiczne
1.	AB-CHMINACA	<i>N</i> -[(1 <i>S</i>)-1-(aminokarbonylo)-2-metylopropylo]-1-(cykloheksylometylo)-1 <i>H</i> -indazolo-3-karboksyamid
2.	AB-PINACA	<i>N</i> -(1-amino-3-metylo-1-oksobutan-2-ylo)-1-pentylo-1 <i>H</i> -indazolo-3-karboksyamid
3.	ADB-CHMINACA	<i>N</i> -[1-(aminokarbonylo)-2,2-dimetylopropylo]-1-cykloheksylmetylo-1 <i>H</i> -indazolo-3-karboksyamid
4.	5-Cl-UR-144	[1-(5-chloropentylo)-1 <i>H</i> -indol-3-ilo](2,2,3,3-tetrametylocyklopropylo)metanon
5.	2-CMC	1-(2-chlorofenylo)-2-(metyloamino)-1-propan-1-on
6.	3-CMC	1-(3-chlorofenylo)-2-(metyloamino)-1-propan-1-on
7.	4-CMC	1-(4-chlorofenylo)-2-(metyloamino)-1-propan-1-on
8.	4,4' DMAR	4-metylo-5-(4-metylofenylo)-4,5-dihydrooksazolo-2-amina
9.	4-EEC	2-(etyloamino)-1-(4-etylofenylo)propan-1-on
10.	5F-AB-PINACA	<i>N</i> -(1-amino-3-metylo-1-oksobutan-2-ylo)-1-(5-fluoropentylo)-1 <i>H</i> -indazolo-3-karboksyamid
11.	5F-AMB	metylo- <i>N</i> -([1-(5-fluoropentylo)-1 <i>H</i> -indazol-3-ilo]karbonylo)amino)-3-metylomaślan
12.	MDMB-CHMICA	metyl-2-[[1-(cykloheksylmetylo)-1 <i>H</i> -indol-3-karbonyl]amino]-3,3-dimetylobutanianu
13.	3-Me-MAPB	2-(metyloamino)-1-(3-metylofenylo)butan-1-on

14.	4-metylo-N,N-DMC	2-(dimetyloamino)-1-(4-metylofenylo)-1-propanon
15.	NM-2201	naftalen-1-yl-1-(5-fluoropentylo)-1 <i>H</i> -indolo-3-karboksylan
16.	THJ-2201	1-[(5-fluoropentylo)-1 <i>H</i> -indazol-3-ilo]-1-naftylometanon

Uzasadnienie

Projekt rozporządzenia jest wykonaniem upoważnienia ustawowego zawartego w art. 44b ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2016 r. poz. 224 i 437), zwanej dalej „ustawą o przeciwdziałaniu narkomanii”, zgodnie z którym minister właściwy do spraw zdrowia określi, w drodze rozporządzenia, wykaz nowych substancji psychoaktywnych obejmujący te substancje lub ich grupy, uwzględniając wpływ tych substancji na zdrowie lub życie ludzi lub możliwość spowodowania szkód społecznych. Projektowane rozporządzenie zastąpi rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 27 listopada 2015 r. w sprawie wykazu nowych substancji psychoaktywnych (Dz. U. poz. 2017), zwane dalej „rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 27 listopada 2015 r.”. Wydanie nowego rozporządzenia ma na celu rozszerzenie istniejącego wykazu nowych substancji psychoaktywnych o kolejnych trzynaście substancji o działaniu psychoaktywnym, rekomendowanych Ministrowi Zdrowia przez Zespół do spraw oceny ryzyka zagrożeń dla zdrowia lub życia ludzi związanych z używaniem nowych substancji psychoaktywnych, zwany dalej „Zespołem”, tak aby po przeprowadzeniu oceny ich właściwości fizykochemicznych, potencjału uzależniającego, toksyczności i mogących wyznaczyć zagrożenia dla życia lub zdrowia ludzi oraz powodowania szkód społecznych, były klasyfikowane do umieszczenia w wykazie, stanowiącym załącznik do ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii.

W stosunku do rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 27 listopada 2015 r., w którym ujęto trzy substancje: 4,4'-DMAR, AB-PINACA oraz AB-CHMINACA, projektowane rozporządzenie przewiduje rozszerzony wykaz substancji psychoaktywnych o kolejnych trzynaście substancji o działaniu na ośrodkowy układ nerwowy, tak że nowy wykaz będzie zawierał szesnaście substancji psychoaktywnych.

Zespół dokonał oceny potencjalnych zagrożeń, możliwości powodowania szkód społecznych oraz działania na ośrodkowy układ nerwowy, wynikających z używania następujących trzynastu substancji: 2-CMC, 3-CMC, 4-CMC, 5F-AB-PINACA, 5F-AMB, MDMB-CHMICA, THJ-2201, ADB-CHMINACA, 5-Cl-UR-144, 4-EEC, 3-Me-MAPB, 4-metylo-N,N-DMC oraz NM-2201, rekomendując Ministrowi Zdrowia umieszczenie ich w wykazie nowych substancji psychoaktywnych, który zaakceptował rekomendację Zespołu. Substancje te zostały zidentyfikowane na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej i mogą stanowić potencjalne zagrożenie dla zdrowia i życia ludzi, możliwość powodowania szkód

społecznych oraz działanie na ośrodkowy układ nerwowy, wynikające z używania tych substancji.

Substancja 4-CMC została po raz pierwszy w Europie zidentyfikowana w Szwecji w lipcu 2014 r. Substancja ta należy do grupy syntetycznych katynonów oraz zbliżona jest strukturą chemiczną do mefedronu (wskazanego w załączniku nr 2 do ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii, jako substancja psychotropowa grupy I-P). Wykazuje działanie stymulujące i euforyzujące. Substancja 4-CMC jest kontrolowana m.in. w Turcji, Szwecji oraz na Węgrzech. W Rzeczypospolitej Polskiej z dużym prawdopodobieństwem doszło do przypadku ostrego zatrucia m.in. 4-CMC trzech mężczyzn (dwóch mężczyzn zmarło, zaś trzeci przeżył).

Substancje 3-CMC i 2-CMC mają podobne właściwości do ich izomeru 4-CMC i mogą powodować zagrożenia dla życia lub zdrowia ludzi oraz szkody społeczne.

Substancja 5F-AB-PINACA została po raz pierwszy w Europie zidentyfikowana w Belgii w lipcu 2013 r. Substancja ta jest zaliczana do grupy syntetycznych kannabinoidów i jest fluorową pochodną AB-PINACA (będącą w wykazie nowych substancji psychoaktywnych stanowiącym załącznik do rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 27 listopada 2015 r.). Ponadto 5F-AB-PINACA została zidentyfikowana w Szwecji, Rumunii, Wielkiej Brytanii, Danii, Niemczech, Francji, Norwegii, Grecji, Turcji, na Łotwie i Węgrzech. Natomiast jest kontrolowana w Danii, Turcji, na Węgrzech i Łotwie.

Substancja 5F-AMB należy do grupy syntetycznych kannabinoidów, jest potencjalnie agonistą receptorów kannabinoidowych oraz najprawdopodobniej posiada silniejsze działanie od JWH-018 (wskazanego w załączniku nr 1 do ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii, jako środek odurzający grupy I-N). Po raz pierwszy w Europie została zidentyfikowana na Węgrzech w czerwcu 2014 r. Przedmiotowa substancja jest kontrolowana w Turcji, Japonii, Niemczech oraz na Węgrzech.

Substancja MDMB-CHMICA jest syntetycznym kannabinoidem, który działa silnie selektywnie na receptor CB₂ i znacznie słabiej na CB₁, tj. psychoaktywnie – bardziej w stronę analgezji i działania przeciwbólowego. Substancja ta po raz pierwszy została zidentyfikowana we wrześniu 2014 r. na Węgrzech. MDMB-CHMICA jest kontrolowana m.in. w Danii, Niemczech, USA i na Węgrzech. W Europie odnotowano 7 przypadków zgonów i 18 przypadków zatruc związanych z zażyciem MDMB-CHMICA (2 zgony i 3 zatrucia w Niemczech, 7 zatruc w Austrii, 4 zgony i 6 zatruc w Szwecji, zgon w Norwegii, zatrucie

w Wielkiej Brytanii, zatrucie we Francji). W Rzeczypospolitej Polskiej odnotowano jedną informację o ciężkim zatruciu związanym z MDMB-CHMICA (w Gdańsku, dnia 18 lutego 2015 r.) oraz informację z Centralnego Laboratorium Kryminalistycznego Policji o identyfikacji tej substancji w trzech próbkach produktu „Mocarz” zabezpieczonych w związku z zatruciem i hospitalizacją dwóch osób (w Gdańsku, dnia 16 lipca 2015 r.).

Substancja THJ-2201 jest syntetycznym kannabinoidem i stosunkowo bliską pochodną substancji AM-2201, która występuje w załączniku nr 1 do ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii, jako środek odurzający grupy I-N. Substancja THJ-2201 po raz pierwszy została zidentyfikowana w Szwecji, natomiast jest kontrolowana m.in. w Danii, Turcji, USA i na Węgrzech.

Substancja ADB-CHMINACA jest syntetycznym kannabinoidem strukturalnie podobna do fluorowopochodnego ADB-FUBINACA, z których oba są uważane za silnych agonistów receptora kannabinoidowego. Budowa chemiczna ADB-CHMINACA jest zbliżona do AB-CHMINACA, substancji wymienionej w wykazie nowych substancji psychoaktywnych w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 27 listopada 2015 r. ADB-CHMINACA wykazuje powinowactwo do receptorów CB₁, może powodować problemy sercowe, tj. wzrost pulsu, bóle w klatce piersiowej, problemy w widzeniu, problemy w chodzeniu, ataki paniki, silne pocenie się. Substancja ADB-CHMINACA została zidentyfikowana na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, a także na terenie Niemiec, Francji, Grecji, Belgii, Finlandii, Rumunii, Szwecji, Łotwy oraz Węgier. Odnotowano także 2 przypadki zgonów i 4 przypadki zatruc w Niemczech oraz jeden zgon na Węgrzech. Wiele przypadków zatruc w tym śmiertelnych odnotowano także w USA.

Substancja 5-Cl-UR-144 jest substancją psychoaktywną, analogiem UR-144 (wskazanego w załączniku nr 1 do ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii, jako środek odurzający grupy I-N), różniącym się występowaniem atomu chloru na końcu grupy alkilowej. Należy do rodziny syntetycznych kannabinoidów i wykazuje podobieństwo strukturalne do JWH-018 i AM-2201 (wskazanych w załączniku nr 1 do ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii, jako środki odurzające grupy I-N). Analogicznie do UR-144 substancja 5-Cl-UR-144 jest agonistą receptorów kannabinoidowych CB₁ i CB₂. Również analogicznie do UR-144 może wywoływać stany niepokoju, pobudzenie ruchowe, zaburzenia percepcji oraz poczucia czasu i przestrzeni, halucynacje, ataki paniki, tachykardię, psychozę, omamy, paranoję, zaburzenia uwagi, depresję, nudności, dezorientację, niewyraźne widzenie,

niezdolność do komunikowania się, wymioty, nadciśnienie tętnicze i rzadziej bóle w klatce piersiowej, drgawki, utratę przytomności. Substancja ta została zidentyfikowana trzy razy na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, a także na terenie Francji, Chorwacji oraz Węgier.

Substancja 4-EEC jest syntetycznym katynonem, analogiem N-etylokatynonu, 4-MMC oraz 4-MEC, czyli substancji wskazanych w załączniku nr 2 do ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii, jako substancje psychotropowe grupy I-P. 4-EEC wykazuje wysoki potencjał uzależniający. Podobnie do pozostałych katynonów działa, jako stymulant ośrodkowego układu nerwowego. Wiąże przekąźniki monoaminowe dopaminy, serotoniny i noradrenaliny, powodując ich uwalnianie. 4-EEC, jako substancja z grupy syntetycznych katynonów, może powodować nadciśnienie, halucynacje, może wywoływać agresję, ataki paniki, gwałtowny wzrost temperatury ciała, stany niepokoju, bóle w klatce piersiowej, arytmie serca, uszkodzenia tkanki mięśniowej. Substancja ta została zidentyfikowana 45 razy na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, a także na terenie Hiszpanii oraz Francji.

Substancja 3-Me-MAPB, inaczej 3-methyl BP, jest substancją psychoaktywną, analogiem bufedronu, wskazanego w załączniku nr 2 do ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii, jako substancja psychotropowa grupy I-P, podstawionym grupą metylową w pozycji 3 pierścienia aromatycznego. Natomiast bufedron jest pochodną katynonu, analogiem metkatynonu. Bufedron jest pochodną fenyloetyloaminy o działaniu sympatykomimetycznym, zbliżonym do amfetaminy i katynonów. Wykazuje silniejsze od metkatynonu działanie na ośrodkowy układ nerwowy. Analogicznie do bufedronu, substancja 3-Me-MAPB może wywoływać przyspieszoną akcję serca, nadciśnienie, rozszerzenie źrenic, suchość w ustach, zwiększoną czujność, tłumienie apetytu i pragnienia, niepokój, bezsenność.

Substancja 4-metylo-N,N-DMC jest analogiem metamfepramonu ((RS)-2-dimetylamino-1-fenylpropan-1-on), wskazanego w załączniku nr 2 do ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii, jako substancja psychotropowa grupy I-P, z obecną dodatkową grupą metylową w pozycji *para* w pierścieniu aromatycznym metamfepramonu. Substancja 4-metylo-N,N-DMC, z uwagi na analogię do N,N-DMC, może być uznana za jeden z najbardziej silnych katynonów psychoaktywnych. Działa pobudzająco na ośrodkowy układ nerwowy wiążąc przekąźniki monoaminowe dopaminy, serotoniny i noradrenaliny, powodując ich uwalnianie. Może powodować nadciśnienie, halucynacje, może wywoływać agresję, ataki paniki, gwałtowny wzrost temperatury ciała, stany niepokoju, bóle w klatce piersiowej, arytmie serca, uszkodzenia tkanki mięśniowej. Z uwagi na analogię do N,N-

DMC, z dużym prawdopodobieństwem można uznać, że wykazuje do niego podobne właściwości. Badania laboratoryjne na szczurach wykazały, że N,N-DMC charakteryzuje się silną aktywnością psychotropową. Substancja 4-metylo-N,N-DMC została zidentyfikowana 53 razy na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oraz na terenie Słowenii, Szwecji, Hiszpanii oraz Wielkiej Brytanii.

Substancja NM-2201 jest substancją psychoaktywną, syntetycznym kannabinoidem, analogiem strukturalnym AM-2201 i 5F-PB-22, substancji wskazanych w załączniku nr 1 do ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii, jako środki odurzające grupy I-N. Działanie substancji NM-2201 jest podobne do AM-2201. Stosowana donosowo oraz w mieszankach do waporyzacji (w tym do mieszania z ciecżą do e-papierosów), a także do nasączenia suszu roślinnego z przeznaczeniem do palenia. Według użytkowników powoduje: „ogłupienie”, „zawieszanie się”, wzrost ciśnienia, halucynacje. Działanie jest tym krótsze im częściej stosowana jest większa. Czas działania waha się od 20 minut do 1,5 godziny i jest znacznie dłuższy niż działanie substancji AM-2201, jednak działanie jest mniej intensywne. Substancja NM-2201 została zidentyfikowana 11 razy na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oraz na terytorium Wielkiej Brytanii, Grecji, Norwegii, Francji, Niemiec, Chorwacji, Szwecji, Węgier.

Projektowane rozporządzenie nie wymaga notyfikacji w rozumieniu przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. poz. 2039 oraz z 2004 r. poz. 597).

Projekt rozporządzenia nie jest sprzeczny z prawem Unii Europejskiej.